

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол № 31 від 31.08.2018 р.
Голова педагогічної ради О.В. Тюріна

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Мелітопольської спеціалізованої школи

I-III ступенів №23

Мелітопольської міської ради
Запорізької області
2018-2019 н.р.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Розділи освітньої програми	сторінка
	РОЗДІЛ 1. Вступ	3-6
	1.1. Загальні засади в організації роботи школи.	5-4
	1.2. Структура 2018/2019 навчального року	4-5
	1.3. Навчальні екскурсії	5
	1.4. Організація проведення ДПА	6
	РОЗДІЛ 2. Загальні положення освітньої програми школи I ступеня «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»	7-11
	РОЗДІЛ 3. Загальні положення освітньої програми школи II ступеня «БАЗОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА»	12-20
	РОЗДІЛ 4. Загальні положення освітньої програми школи III ступеня «ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА»	21-29
	РОЗДІЛ 5. Навчальний план та його обґрунтування	30-37
	5.1 Розподіл годин інваріантного та варіативного складових	30-33
	5.2 Порядок вивчення окремих навчальних предметів	33-37
	5.3 Навчальні плани до освітніх програм	38-50
	Додаток №1 Навчальний план на 2018/2019 н.р. (за програмою Савченко О.Я.) для 1-х класів	38
	Додаток №2 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 2-х класів	39
	Додаток №3 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 3-х класів	40
	Додаток №4 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 4-х класів	41
	Додаток №5 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 5-А класу	42
	Додаток №6 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 5-Б класу	43
	Додаток №7 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 6-А класу	44
	Додаток №8 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 6-Б класу	45
	Додаток №9 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 7-х класів	46
	Додаток №10 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 8-х класів	47
	Додаток №11 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 9-х класів	48
	Додаток №12 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 10 класу	49
	Додаток №13 Навчальний план на 2018/2019 н.р. для 11 класу	50
	РОЗДІЛ 6. Перелік навчальних програм	51-58

РОЗДІЛ 1.

Вступ

1.1. Загальні засади в організації роботи школи

Тип закладу - спеціалізована школа

Орієнтовна кількість класів: 1-4 кл. – 8; 5-9 кл. – 9; 10-11 кл. – 2.

Орієнтовна кількість учнів: 1-4 кл. – 217; 5-9 кл. – 228; 10-11 кл. – 44.

Режим роботи закладу:

- мова навчання – у 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 5-А, 6-А, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9, 10, 11 класах – українська; у 5-Б, 6-Б класах – російська.
- режим навчання – п'ятиденний;

– початок занять:

у зв'язку із капітальним ремонтом школи **протягом I семестру** упроваджується двозмінний режим роботи школи:

1-2 та 5-11 класи о 08.00 – I зміна;

3-4 класи о 12.25 – підзміна.

Початок занять **протягом II семестру** для учнів 1-11 – 08.00

- тривалість уроків у початковій школі, основній та старшій відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту»;
- тривалість перерв відповідно до чинного Положення про загальноосвітній навчальний заклад (постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 778).

Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Для учнів 1–4-х класів створена одна ГПД. Робота групи продовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 року № 1121).

Поглиблене вивчення. У класах, з 2-11, поглиблено вивчається англійська мова та з 5 класу, як друга іноземна мова – німецька. (Відповідно рішення Мелітопольського виконкому від 09.09.1970, №85 та Статуту Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23, затвердженого рішенням 16 сесії Мелітопольської міської ради Запорізької області УІІ скликання від 30.09.2016 року, №8/10)

Освітня програма Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 Мелітопольської міської ради Запорізької області на 2018/2019 навчальний рік розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», нового Державного стандарту початкової освіти та чинних Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Положення про загальноосвітній навчальний заклад та інші.

Освітня програма складена відповідно до Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти:

№ додатка до освітньої програми	Класи	Примітка	Варіанти навчальних планів, до Типових освітніх програм, затверджених МОН
№ 1	1-А,Б	з українською мовою навчання	Навчальний план до Типової освітньої програми О.Я. Савченко для закладів загальної середньої освіти І ступеня, затвердженого наказом МОН України від 21.03.2018 р. № 268
№2,3,4	2-А,Б 3-А,Б 4-А,Б	з українською мовою навчання	Таблиця №4 до Типової освітньої програми Навчальний план спеціалізованої школи з українською мовою навчання і поглибленим вивченням іноземних мов (І ступінь), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 407
№ 6, 8	5-Б, 6-Б	з російською мовою навчання	Таблиця №4 до Типової освітньої програми Навчальний план спеціалізованої школи з навчанням мовою корінного народу, національної меншини і поглибленим вивченням іноземних мов (ІІ ступінь), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405
№ 5, 7,9,10,11	5-А, 6-А 7-А, Б 8-А,Б 9	з українською мовою навчання	Таблиця № 9 до Типової освітньої програми Навчальний план білінгвальних класів у закладах з українською мовою навчання (ІІ ступінь), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405
№ 12	10	з українською мовою навчання	Таблиця № 2 до Типової освітньої програми. Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, Таблиця № 3 орієнтована кількість навчальних годин для профільних предметів (ІІІ ступінь), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408
№13	11	з українською мовою навчання	Таблиця № 19 до Типової освітньої програми. Навчальний план спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов (ІІІ ступінь), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 406

1.2. Структура 2018/2019 навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2018/2019 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань – і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

І семестр - з 01 вересня по 28 грудня;

II семестр - з 14 січня по 24 травня.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 29 жовтня по 04 листопада;

зимові з 31 грудня по 13 січня;

весняні з 25 березня по 31 березня.

1.3. Організація навчальних екскурсій та навчальної практики

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа МОНМС України від 06.02.2008 року за № 1\9 -61:

- для учнів 1-4 класів будуть організовані 3 екскурсії на природу та виробництво тривалістю до 3 годин на день протягом навчального року;
- для учнів 5-8 класів проводиться навчальна практика та навчальні екскурсії тривалістю до 3 годин в 5-6 класах, до 4 годин в 7-8 класах та до 5 годин в 10 класі протягом навчального року

Узагальнена таблиця навчальних екскурсій та практики:

Предмет/ клас	5-А клас	5-Б клас	6-А клас	6-Б клас	7 клас	8 клас	10 клас
Англійська мова	3	3	4	4	4	4	5
Історія	2	2	2	2	3	3	4
Фізкультура	4	4	4	4	4	4	4
Російська мова	-	1	-	1	-	-	-
Зарубіжна література	3	3	2	2	2	2	2
Географія	-	-	2	2	4	4	3
Природознавство	3	3	-	-	-	-	-
Біологія	-	-	2	2	4	4	4
Українська мова	-	-	1	1	2	2	3
Українська література	3	3	2	2	2	2	3
Геометрія	-	-	-	-	-	-	2
Музика	1	1	1	1	-	-	-
Основи здоров'я	3	3	2	2	2	2	-
Праця, технології	3	2	3	2	-	-	3
Інформатика	1	1	1	1	1	1	2
Образотворче мистецтво	2	2	2	2	-	-	-
Хімія	-	-	-	-	2	3	3
Фізика	-	-	-	-	3	3	4
Німецька мова	2	2	2	2	3	2	4
Мистецтво (англійською мовою)	-	-	-	-	2	2	
Географія (англійською мовою)					2	2	
Захист Вітчизни	-	-	-	-	-	-	2
Громадянська освіта	-	-	-	-	-	-	2
Всього годин	30	30	30	30	40	40	50

1.4. Організація ДПА

У випускних класах (4, 9, 11) проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 30.12.2014р. № 1547.

РОЗДІЛ 2.

Загальні положення освітньої програми школи I ступеня

«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Метою початкової освіти є всебічний розвиток особистості дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і пізнавальних потреб, формування загальнокультурних і морально-етичних цінностей, оволодіння ключовими і предметними компетентностями та наскрізними вміннями, необхідними життєвими і соціальними навичками, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві та продовження навчання в основній школі.

Освітня програма початкової освіти Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма I ступеня розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1642-III від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213), (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2905-III від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92, № 380-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86, № 1344-IV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250, № 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162 N 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, 18-19, ст.267, № 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96, № 489-V від 19.12.2006 - набрав чинності з 01.01.2007 р.);
- Постанови Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» **для 1-х класів;**
- Наказу МОН України №268 від 21.03.2018 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти", **для 1-х класів;**
- Листа Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України №2.2-1250, 2.2-1255 від 21.05.2018 "Формувальне оцінювання учнів 1 класу", **для 1-х класів;**

- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» для 2-4-х класів, **для 2-4-их класів;**
- Наказу МОН України №407 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня", **для 2-4-их класів.**

Освітня програма початкової освіти Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 **розроблена за Типовою освітньою програмою, створеною під керівництвом О.Я. Савченко (НУШ - 1).**

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через окремі предмети або інтегровані курси;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування в учнів таких **ключових компетентностей:**

- здатність спілкуватися державною та англійською мовами;
- математична;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- екологічна;
- інформаційно-комунікаційна;
- здатність до навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна;
- підприємливість та фінансова грамотність, інноваційність;

та **наскрізних умінь:** читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Наскрізні вміння слугують підставою для інтеграції освітніх галузей.

Перелік освітніх галузей для 1-х класів НУШ

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовна освіта (українська мова та література;) (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Так мовно-літературна галузь в 1 класі реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти» (7 год/тижд.). Іншомовна освіта, як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі, представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (2 год/тижд.).

Освітні галузі «Математична», «Фізкультурна» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Фізична культура».

Згідно методичних рекомендацій щодо викладання у початковій школі у 2018/2019 навчальному році та особливостями організації освітнього процесу в 1класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) використовуватиметься на вивчення хореографії, що теж забезпечувати рухову активність учнів.

Природнича, громадянська і історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі реалізується через інтегрований курс «Я досліджую світ» (3 год/тижд.).

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології» (1 год/тижд.).

Мистецька освітня галузь реалізуються через навчальні предмети за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво» (1 год/тижд.) та «Образотворче мистецтво» (1 год/тижд.).

Перелік освітніх галузей для 2-4-х класів

Освітня галузь "Мови і літератури" через окремі предмети "Українська мова (мова і літературне читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

В 2-х класах, за бажанням учителів, які пройшли курсову перепідготовку, і батьків, «Математика» реалізується за педагогічною технологією «Росток» - 5 год./тижд. (збільшення відбувається за рахунок 1 години варіативної складової).

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі" у 3-4-х класах.

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Музичне мистецтво" та «Образотворче мистецтво».

Загалом **загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість** і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів, що розміщені в Розділі 5 Освітньої програми школи. Отож, загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. У 1-х класах – 700 годин/навчальний рік

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм з предметів та інтегрованих курсів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України», надано в Розділі 6 Освітньої програми школи.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для учнів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів просування конкретного учня у навчанні, а визначення особистих результатів учнів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях, навичках.

Навчальні досягнення учнів у 1-2 класах підлягають формувальному (вербальному) оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток учнів; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх настанню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати до прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, відсутність побоювання помилитися, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учня/учениці з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, коригування та прогнозування їх розвитку можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОЗДІЛ 3.

Загальні положення освітньої програми школи II ступеня «БАЗОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА»

Освітня програма базової середньої освіти Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма II ступеня розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017 р., набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1642-III від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213), (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2905-III від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92, № 380-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86, № 1344-IV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250, № 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162 N 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, 18-19, ст.267, № 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96, № 489-V від 19.12.2006 - набрав чинності з 01.01.2007 р.);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України №405 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня".

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах 5-9 класів, що подані у Розділі 5 Освітньої програми школи.

Освітню програму укладено за такими **освітніми галузями**:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика

- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

За рішенням Ради школи, з урахуванням кадрового забезпечення, відповідно до запитів учнів і їх батьків, години інваріантної складової на вивчення базових курсів за вибором навчального закладу в 5А, 6А, 7А,Б, 8А,Б, 9 **білінгвальних** класах з поглибленим вивченням англійської мови, з метою розширення можливостей англомовного спілкування через практичне оволодіння лексичним і граматичним матеріалом на базі реальних комунікативних ситуацій, надано на вивчення «Інформатики» та «Географії» з перемінним використанням двох мов – державної та англійської.

Слід зазначити, що починаючи з 7-го класу курс «Мистецтво» вивчається іноземною мовою згідно навчальних планів для білінгвальних класів.

Години курсів розподілені таким чином:

Клас	Базові курси за вибором навчального закладу
5А	Інформатика (англійською мовою)
6А	Інформатика (англійською мовою)
7А,Б	Інформатика (англійською мовою)
	Географія (англійською мовою)
8 А,Б	Інформатика (англійською мовою)
	Географія (англійською мовою)
9	Інформатика (англійською мовою)
	Географія (англійською мовою)

Години варіативної складової передбачено на:

• **предмети інваріантної складової:**

- відповідно наказу МОН України від 20.04.2018 р. № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» у 5-6-х класах освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи години варіативної складової, а саме:

Класи	Предмет	Кількість годин
5А,Б, 6А,Б класи	музичне мистецтво	0,5 годин

- **факультативи:**

відповідно до запитів учнів і їх батьків визначено предмети для факультативного вивчення, а саме:

- з метою набуття дітьми культурно-релігійної освіченості та для знайомства з духовною спадщиною народу в 8Б класі виділяються години для вивчення факультативу «Основи християнської етики»;
- для розвитку навичок грамотного письма та з урахуванням нової соціально-мовної ситуації, яка склалася в Україні учням 7Б, 8А, 9 класів надаються години для вивчення факультативу «Російська мова».
- для розвитку умінь застосовувати різноманітні мовні засоби, що найкраще відповідають завданню спілкування між людьми у певних умовах, в 7-А класі надаються години на вивчення факультативу «Сучасна українська літературна мова: морфологія».

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних і незвичайних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чіпких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного

		спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності

		нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень;

		розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»;
- «Громадянська відповідальність»;
- «Здоров'я і безпека»;
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціальнозначимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;

- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Система **внутрішнього забезпечення якості освіти** складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає спеціалізації школи, маємо досвідчених педагогів англійської мови;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети забезпечення здійснено в кабінетах англійської мови;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) планується відповідно плану-графіку внутрішньошкільного контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх

покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога та соціального педагога;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи.

РОЗДІЛ 4.

Загальні положення освітньої програми школи III ступеня

«ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА»

Освітня програма повної загальної середньої освіти Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма III ступеня розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1642-III від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213), (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2905-III від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92, № 380-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86, № 1344-IV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250, № 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162 № 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, 18-19, ст.267, № 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96, № 489-V від 19.12.2006 - набрав чинності з 01.01.2007 р.);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України № 408 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня", для 10-го класу;
- Наказу МОН України № 406 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня", для 11-го класу.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-го класу складає 1330 годин/навчальний рік, для 11-го класу – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах 10-11 класів, що подані у Розділі 5 Освітньої програми школи.

Освітню програму укладено за такими **освітніми галузями**:

- Мови і літератури

- Суспільствознавство
- Мистецтво (10 кл.) / Естетична культура (11 кл.)
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани III ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

За рішенням педагогічної ради школи від 26.04.2018, протокол №4 обрано другий варіант Типової освітньої програми, що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні 10 класу обрали одночасно два предмети «Інформатика» та «Технології».

Заняття з курсу "Захист Вітчизни" проводяться протягом навчального року як інтегрований курс без поділу на вивчення предмету на групи за гендерною приналежністю, у т. ч. з використанням навчально-методичної бази військових частин та військового комісаріату.

Вивчення екології у 10- класі здійснюється інтегровано з біологією. У такому випадку на інтегрований курс відводиться 2 години на тиждень (1,5 – біологія + 0,5 – екологія).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Так, частину навчальних годин призначено для забезпечення спеціалізації навчання в старшій школі за рахунок введення вибірково-обов'язкових предметів, що вивчаються на рівні стандарту. У 11 класі, для

розвитку лінгвосоціокультурної та мовної компетенції учнів вводиться такий цикл профільних предметів англійською мовою: «Література США», «Країнознавство», «Технічний переклад». Вивчення технічного перекладу надає учням можливість ознайомитись зі спеціальною літературою в оригіналі, навчитися користуватися робочими джерелами інформації, застосовувати знання основних наук – хімії, біології, математики, історії тощо.

Кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети.

Години варіативної складової передбачено на:

- курси за вибором:

- відповідно до запитів учнів і їх батьків, можливостей матеріально-технічної бази школи, з урахуванням кадрового забезпечення, для гармонійного розвитку дитини в інформаційному суспільстві (бо саме комп'ютерні технології покликані стати невід'ємною частиною цілісного освітнього процесу та значно підвищити його ефективність), розвитку соціальної і громадянської компетентностей, для якісної підготовки до ЗНО з історії України виділяються години на вивчення курсу за вибором:

Класи	Предмет	Кількість годин
11 клас	«Англійська у світі інформаційних технологій» (викладається англійською мовою)	2 години
	«Голодомор 1931–1933 років в Україні: історія, уроки на майбутнє»	0,5 години

- для розвитку лінгвосоціокультурної та мовної компетенції учнів вводиться такий цикл профільних елективних курсів з англійською мовою: «Культура і мистецтво Великої Британії» (Culture and Art of Great Britain), «Англійська мова для ділового спілкування» (English for Business Communication).

Класи	Предмет	Кількість годин
10 клас	«Культура і мистецтво Великої Британії»	1 година
	«Англійська мова для ділового спілкування»	1 година

• факультативи:

відповідно до запитів учнів і їх батьків визначено предмети для факультативного вивчення, а саме:

- для розвитку умінь застосовувати різноманітні мовні засоби, що найкраще відповідають завданню спілкування між людьми у певних умовах, в 11 класі продовжується вивчення факультативу «Стилістика української мови».

Класи	Предмет	Кількість годин
11 клас	«Стилістика української мови»	0,5 години

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як

		засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до

		вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.

		Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»;
- «Громадянська відповідальність»;
- «Здоров'я і безпека»;
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціальнозначимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальношкільні проекти. ;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми.

Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Система **внутрішнього забезпечення якості освіти** складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає спеціалізації школи, маємо освічених педагогів англійської мови;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети забезпечення здійснено в кабінетах англійської мови;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) планується відповідно плану-графіку внутрішньошкільного контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога та соціального педагога;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи.

РОЗДІЛ 5.

Навчальний план та його обґрунтування

5.1 Розподіл годин інваріантного та варіативного складників

Навчальний план до Освітньої програми Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів №23 Мелітопольської міської ради Запорізької області охоплює інваріантний складник, сформований на державному рівні, та варіативний складник, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантного складника, упровадження спецкурсів, курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантного складника, що визначені Типовими освітніми програмами для кожного класу, в повному обсязі.

За рішенням Ради школи, з урахуванням кадрового забезпечення, відповідно до запитів учнів і їх батьків, години інваріантної складової на вивчення базових курсів за вибором навчального закладу в 5А, 6А, 7А,Б, 8А,Б, 9 **білінгвальних** класах з поглибленим вивченням англійської мови, з метою розширення можливостей англomовного спілкування через практичне оволодіння лексичним і граматичним матеріалом на базі реальних комунікативних ситуацій, передбачено вивчення «Інформатики» та «Географії» з перемінним використанням двох мов – державної та англійської.

В 11 - му класі, для розвитку лінгвосоціокультурної та мовної компетенції учнів вводиться такий цикл профільних предметів англійською мовою: «Література США», «Країнознавство», «Технічний переклад». Вивчення технічного перекладу надає учням можливість ознайомитись зі спеціальною літературою в оригіналі, навчитися користуватися робочими джерелами інформації, застосовувати знання основних наук – хімії, біології, математики, історії тощо.

Слід зазначити, що починаючи з 7-го класу курс «Мистецтво» вивчається іноземною мовою згідно Типових навчальних планів для білінгвальних класів.

Години курсів та профільних предметів розподілені таким чином:

Клас	Базові курси за вибором навчального закладу	Цикл вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту/цикл профільних предметів
5А	Інформатика (англійською мовою)	
6А	Інформатика (англійською мовою)	
7А,Б	Інформатика (англійською мовою)	
	Географія (англійською мовою)	
8	Інформатика (англійською мовою)	

А,Б	Географія (англійською мовою)	
9	Інформатика (англійською мовою)	
	Географія (англійською мовою)	
10		Інформатика
		Технології
11		Література США (англійською мовою)
		Країнознавство (англійською мовою)
		Технічний переклад (англійською мовою)

Відповідно методичних рекомендацій щодо викладання у початковій школі у 2018/2019 навчальному році та особливостями організації освітнього процесу в 1 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) використовуватиметься на вивчення хореографії, що теж забезпечувати рухову активність учнів.

Класи	Предмет	
	Фізична культура	Хореографія
1А,Б	2	1
	Всього: 3 год./тижд.	

У 2-х класах, за бажанням учителів, які пройшли курсову перепідготовку, і батьків, «Математика» реалізується за педагогічною технологією «Росток» - 5 год./тижд.

Класи	Предмет	Кількість годин	
		Інваріантний складник	Варіативний складник
2А,Б	математика	4	1
		Всього: 5 год./тижд.	

Години варіативного складника передбачено на:

– **предмети інваріантної складової:**

- відповідно наказів МОН України від 20.04.2018 р. № 405 та 406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти» у 2-4-х та 5-6-х класах освіти галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи години варіативної складової, а саме:

Класи	Предмет	Кількість годин
2А,Б, 3А,Б, 4А,Б класи	музичне мистецтво	1 година
5А,Б, 6А,Б класи	музичне мистецтво	0,5 годин

– **курси за вибором:**

- відповідно до запитів учнів і їх батьків, можливостей матеріально-технічної бази школи, з урахуванням кадрового забезпечення, для гармонійного розвитку дитини в інформаційному суспільстві, розвитку соціальної і громадянської компетентностей, для якісної підготовки до ЗНО, з метою розвитку демократичної, громадянської компетентностей молодших школярів виділяються години на вивчення курсів за вибором:

Класи	Предмет	Кількість годин
1 А,Б класи	«Права дитини»	1 година
3А,Б класи	«Логіка»	0,5 годин
11 клас	«Англійська у світі інформаційних технологій» (викладається англійською мовою)	2 години
	«Голодомор 1931–1933 років в Україні: історія, уроки на майбутнє»	0,5 години

- для розвитку лінгвосоціокультурної та мовної компетенції учнів вводиться такий цикл профільних елективних курсів з англійською мовою: «Культура і мистецтво Великої Британії» (Culture and Art of Great Britain), «Англійська мова для ділового спілкування» (English for Business Communication).

Класи	Предмет	Кількість годин
10 клас	«Культура і мистецтво Великої Британії»	1 година
	«Англійська мова для ділового спілкування»	1 година

– **факультативи:**

відповідно до запитів учнів і їх батьків визначено предмети для факультативного вивчення, а саме:

- з метою набуття дітьми культурно-релігійної освіченості та для знайомства з духовною спадщиною народу в 8-Б класі виділяються години для вивчення факультативу «Основи християнської етики».
- для розвитку умінь застосовувати різноманітні мовні засоби, що найкраще відповідають завданню спілкування між людьми у певних умовах, в 11 класі надаються години на вивчення факультативу «Стилістика української мови», а в 7-А класі – «Сучасна українська літературна мова: морфологія»;
- для розвитку навичок грамотного письма та з урахуванням нової соціально-мовної ситуації, яка склалася в Україні учням 7-Б, 8А, 9 класів надаються години для вивчення факультативу «Російська мова».

Слід зазначити, що в 8-х класах факультативи «Російська мова», «Основи християнської етики» та в 7-х класах факультативи «Російська мова», «Сучасна українська літературна мова: морфологія» організовуються на міжкласній основі.

Класи	Предмет	Кількість годин
7 А, Б класи (міжкласні факультативи)	«Російська мова»	1 година
	«Сучасна українська літературна мова: морфологія»	1 година

8 А, Б класи (міжкласні факультативи)	«Російська мова» «Основи християнської етики»	1 година 1 година
9 клас	«Російська мова»	0,5 години
11 клас	«Стилістика української мови»	0,5 години

- індивідуальні заняття:

відповідно до запитів учнів і їх батьків, для всебічного розвитку здібних учнів в 3-А, 3-Б класах виділено по 0,5 години для групових консультацій з української мови та математики.

Класи	Предмет	Кількість годин
3А,Б	Українська мова	0,5 години

5.2 Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний предмет «Я у світі» в 3, 4-х класах вивчається як окремий предмет. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 08.03.2015 року № 518 «Про зміни назви навчального предмета» назва шкільного навчального предмета «Світова література» змінена на «Зарубіжна література».

У межах освітньої галузі «Суспільствознавство» у 5-х класах вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-х класах інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Вивчення регіональних курсів забезпечено згідно з наказом Запорізького обласного управління освіти від 12.05.2009 року за № 250. Викладання цих курсів введено інтегровано, а саме:

- «Історія рідного краю» буде вивчатися в 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 класах у ході викладання предметів «Я у світі», «Історія України (Вступ до історії)» або інтегрованих курсів «Всесвітня історія. Історія України», «Історія України» під час вивчення місцевого матеріалу;
- «Екологія рідного краю» буде вивчатися 2-5 класах під час викладання предмету «Природознавство» та під час вивчення місцевого матеріалу; учні 6,7,8,9 класів «Екологію рідного краю» вивчатимуть у ході викладання предмету «Біологія» під час вивчення місцевого матеріалу, учні 10 класу вивчатимуть в ході викладання предмету «Біологія» під час вивчення місцевого матеріалу «Біологія і екологія», а учні 11 класу «Екологію рідного краю» вивчатимуть в ході викладання предмету «Екологія» під час вивчення місцевого матеріалу.
- Освітня галузь «Технології» 2 – 6 класах реалізується через предмети «Трудове навчання» та «Інформатика», в 7-9 класах – через предмет «Інформатика», в 10 - 11-х класах через предмет «Технології» та

«Інформатика». Технологічна освітня галузь в 1 класах реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Предмет «Трудове навчання» в 5-6 класах, відповідно до матеріально-технічного забезпечення кабінету, вікових особливостей учнів та їх інтересів, реалізується варіативними модулями:

Клас	Назва модуля «Обслуговуючі види праці»
5А,Б (без ділення на групи)	«Листівка» «Гольниця» «Серветка» «М'яка плоска іграшка» «Торбинка для дрібничок» «Лялька - мотанка» «Прикраса з бісеру» «Брелок» «Технологія побутової діяльності та самообслуговування»
6А,Б (без ділення на групи)	«Об'ємна м'яка іграшка» «Декоративні квіти» «Прикраси з ниток» «Ялинкова прикраса» «Підставка під горнятко» «Органайзер для рукоділля» «Салати» «Писанка» «Технологія побутової діяльності та самообслуговування»

Предмет «Технології» в 10,11 класах, відповідно до матеріально-технічного забезпечення кабінету, вікових особливостей учнів та їх інтересів, реалізується варіативними модулями:

Клас	Назва модуля
10 (без ділення на групи)	Технологія дизайну предметів інтер'єру Техніки декоративно - ужиткового мистецтва Краса та здоров'я
11 (без ділення на групи)	Технологія дизайну предметів інтер'єру

Предмет «Фізична культура» в 5-11 класах, відповідно до матеріально-технічного забезпечення предмету, вікових особливостей учнів та їх інтересів, реалізується варіативними модулями:

Клас	Назви модулів
5-11 (без ділення на групи)	Легка атлетика Футбол Баскетбол Волейбол Гімнастика Аеробіка Гандбол Теніс

У 2018/2019 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, на які виділено не цілу кількість годин:

№ з/п	Назва навчального предмету, спецкурсу тощо	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
1	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7А,Б	2,5	2,5 години упродовж навчального року	
2	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7А,Б, 10	1,5	1,5 години упродовж навчального року	
3	Інформатика (англійською мовою)	Навчальний предмет інваріантної складової	7А,Б, 8А,Б, 9	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
4	Географія (англійською мовою)	Навчальний предмет інваріантної складової	7А,Б, 8А,Б, 9	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
5	Історія України, історія рідного краю	Навчальний предмет інваріантної складової	8А,Б, 9,10, 11	1,5	1,5 години упродовж навчального року	
6	Мистецтво (англійською мовою)	Навчальний предмет інваріантної складової	8А,Б, 9	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
7	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	2	1
8	Основи здоров'я	Навчальний предмет інваріантної складової	9	0,5	0	1
9	Фізика	Навчальний предмет інваріантної складової	9	2,5	2,5 години упродовж навчального року	
10	Астрономія	Навчальний предмет інваріантної складової	11	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
11	Громадянська освіта: Людина і світ	Навчальний предмет інваріантної	11	0,5	0,5 години упродовж навчального року	

		складової				
13	Музичне мистецтво	Навчальний предмет інваріантної складової	5А,Б, 6А,Б	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
14	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	10	1,5	1,5 години упродовж навчального року	
15	Біологія	Навчальний предмет інваріантної складової	11	1,5	1,5 години упродовж навчального року	
16	Екологія, екологія рідного краю	Навчальний предмет інваріантної складової	11	0,5	0,5 години упродовж навчального року	
17	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	5А,Б, 6А,Б	3,5	3,5 години упродовж навчального року	
18	Логіка	Курс за вибором варіативної складової	2-3 кл	0,5	0,5 годин упродовж навчального року	
19	Математика	Додаткові заняття варіативної складової	2Б	0,5	0,5 годин упродовж навчального року	
20	Українська мова	Додаткові заняття варіативної складової	2А, 3А,Б	0,5	0,5 годин упродовж навчального року	
21	Стилістика української мови	Факультатив варіативної складової	11	0,5	1	0
22	«Голодомор 1931–1933 років в Україні: історія, уроки на майбутнє»	Курс за вибором варіативної складової	11	0,5	0	1
23	Російська мова	Факультатив варіативної складової	9	0,5	0,5 годин упродовж навчального року	
24	Захист Вітчизни	Навчальний предмет інваріантної складової	10	1,5	1,5 години упродовж навчального року	

Поділ класів при вивченні окремих предметів здійснюється згідно з чинними нормативами (наказ Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128) та розпоряджень управління освіти Мелітопольської міської ради Запорізької області і передбачає поділ на групи.

Клас	Предмети							
	Технології (на гендерній основі)	Українська мова (на пропорційній основі)	Інформатика (на пропорційній основі)	Англійська мова (на пропорційній основі)	Друга іноземна мова (на пропорційній основі)	Інформатика (англійською мовою) (на пропорційній основі)	Географія (англійською мовою) (на пропорційній основі)	Мистецтво (англійською мовою) (на пропорційній основі)
1А,Б		2		2				
2А,Б		2	2	2				
3А,Б			2	2				
4А,Б		2	2	2				
5А,Б	Не передбачено	2	2	2	2	2		
6А,Б		2	2	2	2	2		
7А,Б			2	2		2	2	2
8А,Б		2	2	2	2	2	2	2
9			2	2		2	2	2

Клас	Предмети							
	Технології (на гендерній основі)	Українська мова (на пропорційній основі)	Інформатика (на пропорційній основі)	Англійська мова (на пропорційній основі)	Друга іноземна мова (на пропорційній основі)	Література США (англійською мовою) (на пропорційній основі)	Країнознавство (англійською мовою) (на пропорційній основі)	Технічний переклад (англійською мовою) (на пропорційній основі)
10			2	2				
11			2	2		2	2	2
								Не передбачено

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
(за програмою Савченко О.Я.)
для І-х класів

1. Мова викладання – українська

2. Наказ МОН України – від 21.03.2018 № 268

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік	
		1 -А	1 - Б
1.Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Навчання грамоти	7/245	7/245
Іншомовна	Англійська мова	2/70	2/70
Математична	Математика	4/140	4/140
Я досліджую світ (природнича, громадянська історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3/105	3/105
Технологічна	Дизайн і технології	1/35	1/35
Інформатична	Інформатика	-	-
Мистецька	Образотворче мистецтво	1/35	1/35
	Музичне мистецтво	1/35	1/35
Фізкультурна	Фізична культура	2/70	2/70
	Хореографія	1/35	1/35
Усього		19/665 + 3/105	19/665 + 3/105
2. Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	2.1 Курс за вибором Права дитини	1/35	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	805
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня(без урахування годин фізичної культури)		20/700	20/700
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи)		23/805	23/805

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 2-х класів

1. Мова викладання – **українська**
2. Класи з поглибленим вивченням **англійської мови**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – від 20.04.2018 р. № 407, (Додаток №4)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		2 - А	2 - Б
1. Інваріантна складова			
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова, літературне читання	7	7
	Англійська мова	3	3
Математика	Математика	5	5
Природознавство	Природознавство, екологія рідного краю	2	2
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Усього		21 + 3	21 + 3
2. Варіативна складова			
2.1 Предмети за вибором (обов'язкові) Музичне мистецтво		1	1
Сумарне навантаження (І розклад)		22 + 3	22 + 3
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		22	22
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		25	25

* освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 1 годину варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 3-х класів

1. Мова викладання – українська
2. Класи з поглибленим вивченням англійської мови
3. Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – англійська мова
4. Номер додатка та наказу МОН України – від 20.04.2018 р. № 407, (Додаток №4)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		3 -А	3 - Б
1.Інваріантна складова			
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова, літературне читання	7	7
	Англійська мова	3	3
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство, екологія рідного краю	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		21 + 3	21+ 3
2.Варіативна складова			
2.1 Предмети за вибором (обов'язкові) 1. Музичне мистецтво		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		23	23
2.2 Додаткові заняття Українська мова		0,5	0,5
2.3 Курс за вибором Логіка		0,5	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		26	26

* освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 1 годину варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 4-х класів

1. Мова викладання – українська
2. Класи з поглибленим вивченням англійської мови
3. Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – англійська мова
4. Номер додатка та наказу МОН України – від 20.04.2018 р. № 407, (Додаток №4)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		4 -А	4-Б
1.Інваріантна складова			
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова, літературне читання	7	7
	Англійська мова	4	4
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство, екологія рідного краю	2	2
Суспільствознавство	Я у світі, історія рідного краю	1	1
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Усього		22 + 3	22 + 3
2.Варіативна складова			
2.1 Предмети за вибором (обов'язкові) 1. Музичне мистецтво		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		23	23
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		26	26

* освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 1 годину варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 5-А класу

1. Мова викладання – **українська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови (білінгвальний)**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кіль-ть годин на тиждень у класах
		5-А
1.Інваріантна складова		
Мови і лігератури	Українська мова	3,5
	Українська лігература	2
	Англійська мова	5
	Німецька мова (II іноземна)	2
	Зарубіжна лігература	2
Суспільствознавство	Історія України (Вступ до історії), історія рідного краю	1
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство, екологія рідного краю	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	1
Разом		26,5 +3
Базові предмети (вивчаються англійською мовою)	Інформатика (англійською мовою)	1
2.Варіативна складова		
2.1 Предмет за вибором (обов'язковий): Музичне мистецтво		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		28
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		28+3

*освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 0,5 години варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 5-Б класу

1. Мова викладання – **російська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні** – **англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 4)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кіль-ть годин на тиждень у класах
		5-Б
1.Інваріантна складова		
Мови і літератури	Українська мова	3,5
	Українська література	2
	Англійська мова	5
	Німецька мова (II іноземна)	2
	Російська мова	2
	Інтегрований курс «Література» (російська література та зарубіжна)	2
Суспільствознавство	Історія України (Вступ до історії), історія рідного краю	1
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство, екологія рідного краю	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	1
Разом		27,5 +3
2.Варіативна складова		
2.1 Предмет за вибором (обов'язковий): Музичне мистецтво		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		28
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		28+3

*освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 0,5 години варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 6-А класу

1. Мова викладання – **українська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови (білінгвальний)**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		6-А
1.Інваріантна складова		
Мови і лігератури	Українська мова	3,5
	Українська лігература	2
	Англійська мова	5
	Німецька мова	2
	Зарубіжна лігература	2
Суспільствознавство	Всесвітня історія. Історія України, історія рідного краю	2
Мистецтво*	Образотворчемистецтво	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Біологія, екологія рідного краю	2
	Географія	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	1
Разом		29,5+3
Базові предмети (вивчаються англійською мовою)	Інформатика (англійською мовою)	1
2.Варіативна складова		
2.1 Предмети за вибором (обов'язкові): Музичне мистецтво		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		31
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		31+3

*освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 0,5 години варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 6-Б класу

1. Мова викладання – **російська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		6-Б
1.Інваріантна складова		
Мови і літератури	Українська мова	3,5
	Українська література	2
	Англійська мова	5
	Німецька мова	2
	Російська мова	2
	Інтегрований курс «Література» (російська література та зарубіжна)	2
Суспільствознавство	Історія України, історія рідного краю Всесвітня історія.	2
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Біологія, екологія рідного краю	2
	Географія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	1
Разом		30,5+3
2.Варіативна складова		
2.1 Предмети за вибором (обов'язкові): Музичне мистецтво		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		31
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		31+3

*освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», використовуючи 0,5 години варіативної частини.

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 7-х класів

1. Мова викладання – **українська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови (білінгвальний)**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7-А	7-Б
1.Інваріантна складова			
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5
	Українська література	2	2
	Англійська мова	5	5
	Німецька мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України, історія рідного краю	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво (англійською мовою)	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Фізика	2	2
	Біологія, екологія рідного краю	2	2
	Географія	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Технології	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
	Основи здоров'я	1	1
Разом		30+3	30+3
Базові предмети(вивчаються англійською мовою)	Інформатика (англійською мовою)	0,5	0,5
	Географія (англійською мовою)	0,5	0,5
2.Варіативна складова			
2.1 Факультативи: Російська мова Сучасна українська літературна мова: морфологія		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		32	32
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа I-III ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 8-х класів

1. Мова викладання – **українська**
2. Клас з поглибленим вивченням англійської мови (**білінгвальний**)
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні** – **англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А	8-Б
1.Інваріантна складова			
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Англійська мова	5	5
	Німецька мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України, історія рідного краю	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво (англійською мовою)	0,5	0,5
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Фізика	2	2
	Біологія, екологія рідного краю	2	2
	Географія	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
	Основи здоров'я	1	1
Разом		31+3	31+3
Базові предмети(вивчаються англійською мовою)	Інформатика (англійською мовою)	0,5	0,5
	Географія (англійською мовою)	0,5	0,5
2.Варіативна складова			
2.1 Факультативи: Російська мова Основи християнської етики		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 9-го класу

1. Мова викладання – **українська**
2. Клас з поглибленим вивченням **англійської мови (білінгвальний)**
3. Предмет, що вивчається **на поглибленому рівні – англійська мова**
4. Номер додатка та наказу МОН України – **від 20.04.2018 р. № 405 (Додаток № 9)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9
1.Інваріантна складова		
Мови і лігератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	5
	Німецька мова	2
	Зарубіжна лігература	2
Суспільствознавство	Історія України, історія рідного краю	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво (англійською мовою)	0,5
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Фізика	2,5
	Біологія, екологія рідного краю	2
	Географія	1,5
	Хімія	2
Технології	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	0,5
Разом		31,5+3
Базові предмети(вивчаються англійською мовою)	Інформатика (англійською мовою)	0,5
	Географія (англійською мовою)	0,5
2.Варіативна складова		
2.1 Факультативи: Російська мова		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня (без урахування годин фізичної культури)		33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 10-го класу

1. Мова викладання – українська
2. Профіль – іноземна філологія
3. Предмет, що вивчається на профільному рівні – англійська мова
4. Номер додатка та наказу МОН України – від 20.04.2018 р. № 408
(Додаток № 2,3)

Навчальні предмети	Кількість годин на тижень у класах
	10
1.Інваріантна складова (базові предмети)	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	5
Німецька мова	3
Історія України, історія рідного краю	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія, екологія рідного краю	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Інформатика	1,5
Технології	1,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5
Разом	33+3
2.Варіативна складова	
2.1 Курси за вибором:	
Культура і мистецтво Великої Британії(англійською мовою)	1
Англійська мова для ділового спілкування(англійською мовою)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня	33
Всього фінансується	38

Директор школи

О.В.Тюріна

Мелітопольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 23
Мелітопольської міської ради Запорізької області
Навчальний план на 2018/2019 н.р.
для 11-го класу

1. Мова викладання – українська
2. Профіль – іноземна філологія
3. Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – англійська мова
4. Номер додатка та наказу МОН України – від 20.04.2018 р. № 406 (Додаток №19)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	11
1. Інваріантна складова (загальноосвітній цикл)	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	2
Історія України, історія рідного краю	1,5
Всесвітня історія	1
Економіка	1
Людина і світ	0,5
Художня культура	0,5
Математика	3
Астрономія	0,5
Біологія	1,5
Фізика	2
Хімія	1
Екологія, екологія рідного краю	0,5
Інформатика	1
Технології	1
Фізична культура	2
Захист Вітчизни	1
Разом	24
Додатковий час на вивчення предметів на поглибленому рівні та профільному рівні	
Англійська мова	5
Німецька мова	3
Цикл профільних предметів	
Література США (англійською мовою)	1
Країнознавство (англійською мовою)	1
Технічний переклад (англійською мовою)	1
Сумарне навантаження (без урахування годин фізкультури для 1-11 кл)	33+2
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня	33
2. Варіативна складова	
2.1 Курси за вибором:	
Англійська у світі інформаційних технологій (англійською мовою)	2
Голодомор 1931–1933 років в Україні: історія, уроки на майбутнє	0,5
2.2 Факультативи:	
Стилістика української мови	0,5
Всього фінансується	38

Директор школи

О.В.Тюріна

РОЗДІЛ 6.
Перелік навчальних програм
1-4 класи

Предмет	Назва програми	Клас	Видавництво, рік видання
Інваріантна частина			
Початкові класи	Типові освітні та навчальні програми для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти.	1	лист МОН від 22.05.2018 № 1/9-332
Англійська мова	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл <i>Іноземні мови. 1-4 класи загальноосвітніх навчальних закладів. Англійська мова</i>	1	Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Українська мова (початкові класи)	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 кл.	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Інформатика (початкові класи)	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів (автори: Морзе Н.В., Ломаковська Г.В., Проценко Г.О., Коршунова О.В., Ривкінд Й.Я., Ривкінд Ф.М.)	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Літературне читання (початкові класи)	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 кл.	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Математика (початкові класи)	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 кл.	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Музичне мистецтво (початкові класи)	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 кл.	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Образотворче мистецтво (початкові класи)	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Основи здоров'я (початкові класи)	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i> <i>Наказ МОН від 05.08.2016 № 948</i>
Природознавство (початкові класи)	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	2-4	<i>Наказ МОН від 29.05.2015 № 584</i>

класи)	1–4 класи		Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Трудове навчання (початкові класи)	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 кл.	2-4	Наказ МОН від 29.05.2015 № 584 Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Фізична культура (початкові класи)	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи (авт: Круцевич Т.Ю., Єрмолова В.М., Іванова Л.І., Кривчикова О.Д., Смолюс Г.Г.)	2-4	Наказ МОН від 29.05.2015 № 584 Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Хореографія			
Я у світі (початкові класи)	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 кл.	2-4	Наказ МОН від 29.05.2015 № 584 Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Англійська мова (початкові класи, поглиблене вивчення)	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл <i>Іноземні мови. 1-4 класи спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови. Англійська мова</i>	2-4	Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Курси за вибором			
Права дитини	Мовчун А., Харсіка Л. Права дитини. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 165-170.	1-А, 1-Б	Тернопіль, Мандрівець Лист ІТЗО від 30.07.2014 № 14.1/12-Г-1399
Логіка	Митник О. Логіка (модифікована). 2-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербак-кова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – С. 73-83	2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б	Тернопіль, Мандрівець Лист ІТЗО від 05.03.2014 № 14.1/12-Г-317
Фізична культура (спецгрупа)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура» для дітей, які за станом здоров'я, віднесені до спеціальних медичних груп (автор Майєр В.І.)	1-4	Харків, «Ранок», 2006 Лист МОН від 05.10.2005 № 1/11-5812

5-9 класи

Предмет	Назва програми	Клас	Видавництво, рік видання
Інваріантна частина			
Англійська мова (поглиблене вивчення)	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови. 5-9 кл.»	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Німецька мова (друга іноземна)	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

мова)	поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови. 5-9 кл.»		
Українська мова	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (Укл.: Г.Т. Шелехова, М.І. Пентилук, В.І. Новосолова, Т.Д. Гнаткович, Н.Б. Коржова, К.В. Таранік-Ткачук)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням рос. мовою	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою «Українська мова. 5-9 класи» (укладачі: Бондаренко Н.В., Караман С.О., Ярмолюк А.В., Кононенко В.Л., Савченко О.В.)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Українська література	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (за заг. ред. Р.В. Мовчан)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна)	Навчальна програма «Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна) для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою» (укладачі: Ісаєва О.А., Клименко Ж.В., Корнієнко О.А., Мельник А.О., Храброва В.Е., Мухін В.А., Данилова І. Н.)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Російська мова	Навчальна програма «Російська мова для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою» (укл.: Голобородько Є.П., Озерова Н. ., Михайловська Г.О., Статівка В.І., Давидюк Л.В., Бикова К.І., Яновська Л.Г., Кошкіна Ж.О.)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Історія України. Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Правознавство	Навчальна програма «Правознавство» (практичний курс) для 9-их класів навчальних закладів (Авт. Ремех Т.О., Пометун О.І.)	9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Математика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Природознавство	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство. 5 клас» (Авт. Гільберг Т.Г., Крячко І.П., Сак Т.В., Бескова Н.В., Фіцайло С.С.)	5	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Географія	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (автори: Костіков І.Ю., Курсон В.В., Маліков С.О., Сиволоб А.В., Скрипник Н.В., Соболь В.І., Трещова Н.В., Фіцайло С.С.)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи»	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

	(авт.: Жалдак М.І., Морзе Н.В., Ломаковська Г.В., Проценко Г.О., Ривкінд Й.Я., Шакотько В.В.)		
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (за заг. ред. В. К. Сидоренко)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Музичне мистецтво	Навчальна програма (модифікована) для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (Масол Л., Коваленко О., Сотська Г., Кузьменко Г., Марчук Ж., Константинова О., Паньків Л., Гринчук І., Новікова Н., Овіннікова Н.)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Образотворче мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (Масол Л., Коваленко О., Сотська Г., Кузьменко Г., Марчук Ж., Константинова О., Паньків Л., Гринчук І., Новікова Н., Овіннікова Н.)	5-6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
«Мистецтво» англійською мовою	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (Масол Л., Коваленко О., Сотська Г., Кузьменко Г., Марчук Ж., Константинова О., Паньків Л., Гринчук І., Новікова Н., Овіннікова Н.)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (автори Бойченко Т.Є. та інші)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Круцевич Т.Ю. та інші)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Базові курси та базові предмети (вивчаються іноземною мовою)			
«Інформатика» англійською мовою	Навчальна програма (модифікована) для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (колектив авторів)	5-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
«Географія» англійською мовою	Навчальні програми (модифікована) для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Курси за вибором			
Фізична культура (спецгрупа)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура» для спеціальних медичних груп (автори Майер В.І., Деревянко В.В.)	5-9	Лист МОН від 16.08.2007 № 1/11-6410
Основи християнської етики	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики» (авторський колектив під кер. Жуковського В.М.)	8	Свічадо/ Острозька академія Лист МОН від 16.07.2015 № 1/11-10027
Російська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою «Російська мова. Факультативний курс. 5-9 класи» (автор Крюченкова О. Ю.)	7-9	www.mon.gov.ua Лист МОН від 15.07.2013 № 1/11-11508
Сучасна українська літературна мова: морфологія	Гнаткович Т.Д., Береш О.І. Сучасна українська літературна мова: морфологія. 7 клас. Українська мова. 5-9 класи. Програми факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів (класів). – Ужгород: Гражда, 2015. – 68 с.	7	Ужгород, Гражда, Лист ІТЗО від 06.04.2015 № 14.1/12-Г-214

10 клас

Предмет	Назва програми	Клас	Видавництво, рік видання
Базові предмети			
Англійська мова (поглиблене вивчення)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи (Іноземні мови у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи. Англійська мова)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Німецька мова (друга іноземна мова)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи (Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов та у загальноосвітніх навчальних закладах. 10-11 класи. Німецька мова)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Українська мова	Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11 класи. Рівень стандарту (авт. кол.: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., Новосьолова В.І., Романенко Ю.О., Кондесюк Т.В., Король О.М., Тарасенко О.О., Сергєєва Н.В., Ткачова Г.В.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Українська література	Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10–11 класи. Рівень стандарту (за заг. ред. Мовчан Р.В., С.Р.Молочко, Д.І. Дроздовський, Л.Т.Коваленко, А.М. Фасоля, В.І. Цимбалюк)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Географія	Географія. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Громадянська освіта (інтегрований курс)	Громадянська освіта. Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. кол.: Бакка Т., Беца Н., Вербицька П. та ін.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Зарубіжна література	Зарубіжна література. Програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту (авт. кол.: Л. П. Юлдашева та ін.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Захист Вітчизни	Навчальна програма «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Інформатика	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Історія України. Всесвітня історія	Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту (авт. кол.: Мудрий М.М. та ін.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Математика	Навчальна програма з математики (алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Технології	Технології. 10-11 класи. Рівень стандарту (авт. кол.: А.І. Терещук та ін.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізика і астрономія	Фізика і астрономія. Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту , профільний рівень)(авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	10	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Рівень стандарту (автори: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексійчук, В.В. Дерев'янко, В.М. Єрмолова, В.О. Сілкова)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Хімія	Хімія. Навчальна программа для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи. Рівень стандарту(укл.: Дубовик О.А. (голова робочої групи), Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В.)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Спеціальні курси			
Культура і мистецтво Великої Британії (Culture and Art of Great Britain) <i>модифікована</i>	Навчальна програма елективних курсів з іноземних мов для старшої школи ЗНЗ / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай [та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. – К. : Педагогічна думка, 2015. – 42 с.	10	Рекомендовано для використання в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів (протокол комісії з іноземних мов НМР з питань освіти МОН України № 1 від 11.03.2015 р.)
Англійська мова для ділового спілкування (English for Business Communication) <i>модифікована</i>	Навчальна програма елективних курсів з іноземних мов для старшої школи ЗНЗ / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай [та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. – К. : Педагогічна думка, 2015. – 42 с.	10	Рекомендовано для використання в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів (протокол комісії з іноземних мов НМР з питань освіти МОН України № 1 від 11.03.2015 р.)

11 клас

Предмет	Назва програми	Клас	Видавництво, рік видання
1. Загальноосвітній цикл			
Українська мова	Українська мова 10-11 класів. Академічний рівень (укладачі Шелехова Г.Т., Новосьолова В.І., Остаф Я.І.)	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Українська література	Українська література. 10-11 класи. Академічний рівень (укл. Жулинський М.Г., Семенюк Г.Ф. – керівники авторського колективу; Мовчан Р.В., Левчик Н.В., Бондар М.П., Камінчук О.А., Цимбалюк В.І., за заг.	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826

	ред. Мовчан Р.В.)		
Астрономія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Астрономія. 11-й клас. Рівень стандарту , академічний рівень	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Біологія	Програма з біології для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Екологія	Екологія. Навчальна програма для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів Рівень стандарту , академічний рівень	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Громадянська освіта: економіка	Економіка. Програма для учнів 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту , академічний рівень	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Зарубіжна література	Зарубіжна література. 10-11 класи. Академічний рівень (укл. Ковбасенко Ю.І. – керівник та ін.)	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Захист Вітчизни	Навчальна програма «Захист Вітчизни» (для навчальних закладів системи загальної середньої освіти) (автори Бахтін А.М. та інші)	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Інформатика	Інформатика. Навчальна програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Всесвітня історія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Всесвітня історія. 10-11 класи. Рівень стандарту / Академічний рівень	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Історія України	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. 10-11 класи. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Громадянська освіта: людина і світ	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Людина і світ. 11 клас. Рівень стандарту / Академічний рівень	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Математика	Навчальна програма з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Технології	Технології. 10-11 класи. Навчальна програма. Рівень стандарту , академічний рівень. (Авт.: А.І. Терещук та ін.)	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Фізика	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика. 10-11 класи. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Рівень стандарту (автори Круцевич Т.Ю. та інші)	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Хімія	Програма з хімії для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
Художня культура	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Художня культура. 10-11 класи. Рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826
2. Цикл профільних предметів			
Англійська мова (поглиблене вивчення)	Програми для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови. 1-11 класи. Іноземні мови	11	Київ. «Поліграф-книга», 2010 Наказ МОН від 28.10.2010 № 1021
Німецька мова (друга іноземна мова)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземна мова як друга іноземна 10-11 класів, рівень стандарту	11	наказ МОН від 14.07.2016 № 826

Література США (профільний предмет)	Програма <u>(модифікована)</u> курсу за вибором для учнів 10-12 кл. (І. Мацелюх) <i>Журнал «Іноземні мови в навчальних закладах» № 6/2009</i>	11	<i>Лист ІТЗО № 1.4/18-Г-510 від 08.07.2010</i> <i>Лист ІТЗО № 1.4/18-Г-509 від 08.07.2010</i>
Країнознавство. США (профільний предмет)	Програма <u>(модифікована)</u> для спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземної (англійської) мови. Країнознавство. 10-12 класи (Л. Калініна, І. Самойлюкевич) <i>Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. Програми для профільного навчання 10-11 класи – Київ: Навчальна книга, 2003. – С.120-124</i> <i>Журнал «Іноземні мови в навчальних закладах» № 3/2003</i>	11	<i>Лист МОН від 28.04.2001 р. № 1/11-2266</i>
Технічний переклад (профільний предмет)	Технічний переклад. Програма <u>(модифікована)</u> спецкурсу (В.Г. Булгакова) <i>Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. Програми для профільного навчання 10-11 класи – Київ: Навчальна книга, 2003. – С.137-140</i> <i>Журнал «Іноземні мови в навчальних закладах» № 4/2003</i>	11	<i>Лист МОН від 28.04.2001 р. № 1/11-2266</i> <i>Лист ІТЗО від 17.12.2009</i> <i>№ 1.4/18-Г-525</i>
Курси за вибором			
Англійська у світі інформаційних технологій (“Computing”)	Програма <u>(модифікована)</u> спецкурсу для учнів до профільних (8-9) та профільних (10-11) класів <i>Журнал «Іноземні мови в навчальних закладах: науково-методичний журнал. - 2010.- № 5. – С. 11-19</i>	11	
Історія	Навчальна програма курсу за вибором «Голодомор 1931–1933 років в Україні: історія, уроки на майбутнє» (за ред. Л. Гриневич, К. Баханова та ін.)	11	Український науковий та дослідний центр вивчення Голодомору <i>Лист МОН від 02.08.2017 № 1/11-7721</i>
Факультативи			
Стилістика української мови	Програма факультативного курсу «Стилістика української мови 10-11 класи» (авт. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.). – К. : Грамота, 2017.	11	Вид. «Грамота», <i>Лист ІТЗО від 03.07.2017</i> <i>№ 21.1/12-Г-314</i>